

Medlemmer, som holde paa Paragraffen om, at jeg i Realiteten har Ret, at jeg dog idetmindste har vist, at der er meget stærke Grunde, som tvinge mig til at gjøre den Anskuelse gjældende, som jeg gjentagne Gange har udtalt.

Dahl: Det er kun i Anledning af nogle Ditringer, der ere faldne, at jeg har begjært Ordet for at modsfige dem. Det er af Minoriteten anført, at der bevirkedes en saa stor Skade ved de eksisterende Møller, at det vilde være aldeles nødvendigt at faae dem bort ved Expropriation. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke troer, at Staden i Almindelighed er nær saa stor, som den opgives at være. Var den saa særdeles stor, hvorfor ere da i mangfoldige Tilfælde, hvor Møller ere komne til Auction, disse ikke blevne kjøbt af vedkommende Grundeiere? Hvorfor har ikke en og anden af de tilstødende Grundeiere, hvis han ikke kunde forene sig med alle de andre, kjøbt Eiendommen og nedlagt den for deres Vedkommende, som havde Skade deraf? Det er overordentlig sjældent, at Sligt er skeet; ved enkelte Leiligheder troer jeg det har fundet Sted; men de ere saa overmaade sjældne, at de næsten kunne regnes for Intet. Jeg troer altsaa ikke, at Staden er saa stor i Forhold til Møllens Værdi. Men hvor der nu virkelig er saadanne Tilfælde, synes det mig, at der skulde man dog stræbe efter at kjøbe Møllen, naar den kommer til Auction, og vistnok have i dette Aarhundrede mange Møller været til Auction og en heel Deel af dem have jo ogsaa forarsaget Skade for de tilstødende Engelere eller Brugere; men meget sjældent er det skeet, at de ere kjøbt af disse og nedlagte. Jeg troer derfor, at der bagved — jeg veed vel, at det ikke er Tanken hos den ærede Minoritet — kan i mange Tilfælde ligge den Tanke, at man igjennem en Expropriationslov skal kunne erhverve Møllerne for en billigere Pris. Det er sagt, jeg troer af den ærede 3die Landsthingsmand for Sde Kreds (Lühbiff), at Expropriationen vilde i mange Tilfælde ikke blive anvendt, idet Møllerne paa Grund af, at Expropriationen stod bagved som en Trufsel, vilde finde sig i at forlange en rimelig Pris.

Det synes mig ikke at være saa ganske heldig en Maade at fremtvinge en Handel paa; thi Frygten for en Expropriation, hvorved de maaskee bleye skadelidende, skulde saa være det, der trang dem til at gaae ind paa billigere Tilbud, og det var hverken billigt eller ønskeligt. Hvis man overhovedet vilde have en saadan Tyng i Baghaanden for den ene Part, maatte der absolut, forekommer det mig, være en lignende Stilling for den anden Part. Der kan jo ganske vist tænkes at komme den Tid, da en Mølle med Rette kan begjæres expropriert. Jeg vil troe, saaledes som jeg ved forrige Behandling tillod mig at anføre, at det kunde skee, naar en Mølle paa Grund af sin Veltiggenhed satte en stor Egn i en usund Tilstand for Beboerne o. d., og det kan vel endog saa tænkes, at den Tid vil komme, da en Mølle kunde exproprieres for at bevirke Vandring for en meget stor Egn. Lad os f. Ex. tænke os, at den Tid kom, da man benyttede Jerstvangsøernes Vand ved Dampmaskine til ved Oversproining at befrugte en heel Egn; hvis, for at tage et Exempel her fra Nærheden, f. Ex. Juursøens Vand ved Damp skulde bringes over Nordsjælland, og en Mølle laa ved denne Sø, og man paa Grund af denne Mølles Eksistens ikke kunde faae denne Benyttelse af Vandet, og denne Mølle ikke var i Handel og Vandel, men var et Fideicommiss, der ikke maatte sælges — da kunde maaskee Tiden være til at expropriere; men som Forholdet nu staaer, troer jeg, at det vilde være i høi Grad urigtigt at give en Expropriationslov for Møllerne. Det blev ogsaa anført af den ærede 3die Landsthingsmand for Sde Kreds, at i de fleste Tilfælde vilde Møllerne kunne sæntes og derved det Samme opnaaes. Deri troer jeg ikke han har Ret; det er et faktisk Spørgsmaal, hvorom man kan disputere; men de fleste Møller ere anlagte saa lavt, at der ikke kan være Tale om at sænke deres Værter synnerligt dybere, og hvor de ere i Nærheden af Havet, vil det slet ikke kunne lade sig gjøre, da Havet derved let vilde staae op og give dem Dagvand, og det vilde være Tilfældet de fleste Steder, især ved de nyere Møller, hvor man har gravet saa stærkt ud som muligt, for at faae det størst mulige Fald. Naar